

ความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาล ต่อคุณภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะ
พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
SATISFACTION OF NURSING STUDENTS TOWARD QUALITY OF NURSING
PROGRAMME, FACULTY OF NURSING IN RAJABHAT CHAIYAPHUM UNIVERSITY

อณัญญา ลาสุ่น¹, ศิปลภา ภูมมารักษ์², นารีรัตน์ ภักดีศิริวงษ์³ พิมพ์ตา ธรรมมีภักดี⁴
และสุวรรณี มณีศรี⁵

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนาคครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2559 ต่อคุณภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 จำนวนทั้งสิ้น 78 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 84.62 ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.64, SD = 0.53$) เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่าด้านอาจารย์ผู้สอนมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด รองลงมาคือด้านการเรียนรู้ ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ด้านคุณภาพหลักสูตรและด้านการวัดประเมินผล ซึ่งผลการวิจัยนี้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตเพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนและสังคมต่อไป

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ, นักศึกษาพยาบาลศาสตร์, คุณภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต, คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

^{1,4,5} อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

² อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

³ อาจารย์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

Abstract

This research was a descriptive study. This research purposed to identify nurseing students' satisfaction toward quality of nursing program provided by faculty of Nursing at Rajabhat Chalyaphum University. The sample of this study consist of 78 students. The research instruments used in data collection comprised 2 sets :a general questionnaire and a questionnaire on the satisfaction of the program. The data were analyzed using frequencies, percentage, mean and standard deviation. The sample group were 12 male nursing students and 66 female nursing students. The results of this research showed that overall satisfaction of the fourth year nursing students towards the undergraduate nursing science program was at moderate level ($\bar{x} = 3.64$, S.D. = 0.53), the aspects received moderate level of satisfaction were the instructor, learning skills and learning environment, actives teaching and learning process, curriculum and resources measurement and evaluation. The results of this study demonstrated the confidence of the curriculum and teaching institutions. Which can lead to improvement and development of bachelor of nursing science program to meet the needs of learners and society.

Keywords : the satisfaction, the Fourth-year Nursing Students, the undergraduate nursing science program of science in nursing, Faculty of Nursing, Rajabhat Chalyaphum University

1. บทนำ

จากการเปลี่ยนแปลงด้านประชากรและโครงสร้างทางสังคมอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการเปิดประชาคมอาเซียน วิชาชีพการพยาบาลเป็น 1 ใน 8 ที่มีโอกาสขาดแคลนสูง เนื่องมาจากความท้าทายในการแข่งขันด้านคุณภาพการพยาบาล รวมถึงการเคลื่อนย้ายออกไปประกอบวิชาชีพในต่างประเทศ (อรุณรัตน์ ศันธา, 2555) จึงส่งผลกระทบต่อการผลิตทรัพยากรในสาขาพยาบาล นอกจากนี้แนวโน้มความต้องการในตลาดแรงงานค่อนข้างสูงขึ้นตามอัตราการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร การขยายตัวของสถานบริการด้านสุขภาพ ทำให้แนวโน้มโอกาสในการมีงานทำของพยาบาลสูงขึ้นตาม (อ้อทิพย์ ราชภูรีนิยม และชมพูนุช โกสลากร เพิ่มพูนวิวัฒน์, 2552, อรุณรัตน์ ศันธา, 2555) แต่ในขณะเดียวกัน สถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้ขยายตัวและเริ่มผลิตบัณฑิตสาขาพยาบาลศาสตร์เพิ่มมากขึ้นทำให้ส่งผลต่อคุณภาพของบัณฑิต ดังนั้นในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสาขาพยาบาลจึงต้องให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของสังคม ได้มาตรฐานวิชาชีพการพยาบาล และเป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ เพราะฉะนั้นการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐานเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญของระบบการศึกษา และเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถาบัน และเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 และตามเกณฑ์สภาการพยาบาลกำหนด (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2558)

อย่างไรก็ตามการจัดการศึกษาพยาบาลในปัจจุบันนี้นักศึกษาพยาบาลถือเป็นปัจจัยนำเข้า (input) ที่สำคัญ ดังนั้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีการเรียนรู้ ต้องมีการปรับปรุง เพื่อให้การศึกษานั้นมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน (เขาวลักษณะ โพธิ์ตรา, 2554) ซึ่งการจัดการเรียนการสอนใน ศตวรรษที่ 21 เปรียบเสมือนการเตรียมนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ ควบคู่ไปกับการพัฒนาคน ตามนโยบาย ไทยแลนด์ 4.0 เพื่อก้าวสู่โลกที่ 1 เพื่อให้เป็นคนไทยมีความรู้และมีทักษะสูง มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม มีจิตสาธารณะ และรับผิดชอบต่อส่วนรวม ภาคภูมิใจในความเป็นไทยและ สามารถดำรงชีวิตเรียนรู้ทำงาน และประกอบธุรกิจได้อย่างปกติสุขในโลกยุคดิจิทัล การพัฒนาปรับปรุง หลักสูตรจึงมีความสำคัญและเพื่อให้มีความเหมาะสมทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรจึงต้องปรับการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้โดยมีแนวคิดว่าการจัดการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ (กมลรัตน์ เฮอร์เนอร์ และคณะ, 2558, รุ่งนภา จันทรา และอติญาณ์ ศรีเกษกริน, 2560) สถาบันการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการผลิต บัณฑิตพยาบาลเพื่อให้ได้มาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เพื่อเป็นหลักประกันว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ต้องมีคุณภาพไม่น้อยกว่าที่กำหนด และได้มาตรฐานตามวิชาชีพการพยาบาลกำหนด (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558) สำคัญที่สุดของหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาจึงมุ่งให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ทันสมัย มุ่งเน้นทั้งด้าน วิชาการและวิชาชีพที่ต้องการพัฒนาคนให้สมควรรอบด้านทั้งในด้านวิชาการ ความคิดความสามารถ ความ ตั้งใจ มีความรับผิดชอบต่อสังคม และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต ครอบคลุมทุกมิติ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558, อมรรัตน์ เสตสุวรรณ และอรชร ศรีโหล้ว, 2556) ด้วยเหตุนี้การพัฒนาและการปรับปรุงหลักสูตรจึงเป็นกระบวนการที่มีสำคัญตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร โดยกำหนดไว้ในองค์ประกอบที่ 5 ตัวบ่งชี้ที่ 5.4 ผลการพิจารณาหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ และเป็นไปตามเกณฑ์สภาการพยาบาลรับรองและให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัยที่ ผลิตบัณฑิตออกมารับใช้สังคมและมีคุณภาพ

หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตจัดเป็นหลักสูตรที่มีปรัชญาและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน และมี รายละเอียดครบตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา และเป็นไปตามที่เกณฑ์สภาการพยาบาล กำหนด ดังนั้นจำเป็นต้องมีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจาก วิชาชีพการพยาบาลมีบทบาทสำคัญและมีอิทธิพลต่อการมีคุณภาพชีวิตและการแก้ปัญหาทางด้าน สาธารณสุข หลักสูตรการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการ ของสังคม จะต้องมีคุณภาพ สมบูรณ์ครบถ้วนในทุกมิติทั้งด้านสมรรถนะเชิงวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณ วิชาชีพ คุณธรรมจริยธรรม และด้านความสามารถพื้นฐาน (อมรรัตน์ เสตสุวรรณ และอรชร ศรีโหล้ว, 2556)

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิเป็นสถาบันการศึกษาสังกัดคณะกรรมการอุดมศึกษา มีบทบาทในการผลิตบัณฑิตพยาบาล จึงให้ความสำคัญกับการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิตเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ และได้มาตรฐานวิชาชีพการพยาบาล ซึ่งคณะพยาบาลได้รับการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษา ภายในระดับคณะ พบว่าการดำเนินงานอยู่ในระดับพอใช้ (3.29 คะแนน) คณะพยาบาลจึงเห็นความสำคัญ มีการติดตาม ประเมินและนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษามาวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

และการพัฒนาหลักสูตร การประเมินหลักสูตรของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 จึงมีความสำคัญ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและสามารถนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาการเรียน การศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของกาวิจัย

เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยสำรวจ (Survey research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2559 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ โดยเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 78 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปและแบบสอบถาม ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่ศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาปรับปรุงมาจาก แบบประเมินความพึงพอใจตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษา โดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของข้อ คำถามและพิจารณาความสอดคล้องของเครื่องมือ ได้ค่าระหว่าง .71-.89 ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่ ศึกษาทั้งหมด ตามกรอบคุณวุฒิมาตรฐานการศึกษาประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ด้านหลักสูตร จำนวน 5 ข้อ ด้านอาจารย์ผู้สอนจำนวน 3 ข้อ ด้าน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ จำนวน 2 ข้อ ด้านการจัดการเรียน การสอนจำนวน 7 ข้อ ด้านการวัดประเมินผล จำนวน 3 ข้อและด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรได้พัฒนา คุณลักษณะของผู้เรียน จำนวน 7 ข้อ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกเป็นภาพรวมและรายด้านทุกด้าน

6. ผลการวิจัย

6.1 สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ พบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปี 4 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 84.62 และเป็นเพศชาย จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 15.38 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และระดับความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ รายด้านในแต่ละด้านนั้นพบว่า 1) ด้านอาจารย์ผู้สอน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x} = 3.81, SD=0.63$) รองลงมาคือ 2) ด้านการเรียนรู้อัตนผลหลักสูตรได้พัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน ($\bar{x} = 3.76, SD=0.61$) 3) ด้านสภาพการเรียนรู้ ($\bar{x} = 3.71, SD=0.82$) 4) ด้านหลักสูตร ($\bar{x} = 3.59, SD=0.63$) 5) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.57, SD=0.65$) และ 6) ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{x} = 3.50, SD=0.64$) ตามลำดับและผลการวิจัยยังพบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตรชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2559 มีความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตรในระดับมาก ($\bar{x} = 3.64, S.D. = 0.53$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านหลักสูตร			
1. การจัดการศึกษาสอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.71	0.73	มาก
2. มีการจัดแผนการศึกษาตลอดหลักสูตรชัดเจน	3.37	0.85	ปานกลาง
3. มีปฏิทินการศึกษาและโปรแกรมการศึกษาแต่ละภาคการศึกษาชัดเจน	3.19	0.98	ปานกลาง
4. หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน	3.85	0.89	มาก
5. หลักสูตรมีความเหมาะสม			
- ทบวศึกษาศึกษาทั่วไป	3.67	0.72	มาก
- ทบววิชาเฉพาะ	3.70	0.77	มาก
- ทบววิชาเลือกเสรี	3.62	0.82	มาก
รวม	3.59	0.63	มาก
2. ด้านอาจารย์ผู้สอน			
1. อาจารย์มีคุณวุฒิและประสบการณ์เหมาะสมกับรายวิชาที่สอน	3.88	0.82	มาก
2. อาจารย์สอนเนื้อหาตรงตามวัตถุประสงค์โดยใช้วิธีการที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.71	0.71	มาก
3. สนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างเหมาะสม	3.84	0.70	มาก
รวม	3.81	0.63	มาก

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
3. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้			
1. ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการมีอุปกรณ์เหมาะสม	3.71	0.82	มาก
2. ระบบบริการสารสนเทศ ห้องสมุดเหมาะสม	3.57	0.74	มาก
รวม	3.71	0.82	มาก
4. การจัดการเรียนการสอน			
1. การสอนสอดคล้องกับลักษณะวิชา และวัตถุประสงค์การเรียนรู้	3.74	0.59	มาก
2. การใช้สื่อประกอบการสอนอย่างเหมาะสม	3.69	0.51	มาก
3. วิธีการสอนส่งเสริมให้นักศึกษาได้ประยุกต์แนวคิด ศาสตร์ทางการวิจัยและ/หรือศาสตร์ที่เกี่ยวข้องใน การพัฒนาการเรียนรู้	3.79	0.67	มาก
4. มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบการ เรียนการสอน	3.56	0.73	มาก
5. จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะ ภาคปฏิบัติที่เหมาะสม	3.60	0.88	มาก
6. มีระบบให้คำปรึกษาในด้านต่างๆ	3.47	0.93	ปานกลาง
7. ด้านการจัดพื้นที่ในการศึกษามีความเหมาะสม	3.17	1.12	ปานกลาง
รวม	3.57	0.65	มาก
5. การวัดและประเมินผล			
1. วิธีการวัดประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน	3.55	0.59	มาก
2. การวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบ กฎเกณฑ์และข้อตกลงที่กำหนดไว้ล่วงหน้า	3.56	0.71	มาก
3. การวัดและประเมินผลโปร่งใสและตรงตามเวลา	3.39	0.84	ปานกลาง
รวม	3.50	0.64	มาก
6. การเรียนรู้ตลอดหลักสูตรได้พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน			
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	3.83	0.72	มาก
2. ด้านความรู้	3.84	0.73	มาก
3. ด้านทักษะทางปัญญา	3.78	0.65	มาก
4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลความรับผิดชอบ	3.71	0.66	มาก
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสาร	3.65	0.68	มาก
6. ด้านทักษะพิสัย (ด้านมี)	3.76	0.68	มาก
7. ด้านบัณฑิตศึกษปฏิบัติ	3.71	0.66	มาก
รวม	3.76	0.61	มาก
รวมทุกด้าน	3.64	0.53	มาก

7. การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.64$, S.D. = 0.53) อาจเนื่องมาจากนักเรียนที่เข้าเรียนพยาบาลได้เตรียมความพร้อมและได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนพยาบาลก่อนที่จะเข้ามาศึกษาต่อ และการศึกษาของหลักสูตรการศึกษาของพยาบาลนั้นส่วนใหญ่เป็นรายวิชาการพยาบาลที่ประกอบไปด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยเฉพาะภาคปฏิบัติที่ต้องให้การพยาบาลผู้ป่วยโดยตรงและถือว่าเป็นการเรียนการสอนภาคปฏิบัติที่ช่วยฝึกประสบการณ์ต่างๆ เพื่อเตรียมนักศึกษาพยาบาลให้ตรงกับความต้องการของสังคมและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติและเป็นไปตามเกณฑ์ที่สภาการพยาบาลให้การรับรองหลักสูตรและเมื่อนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตตามความต้องการ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 จึงมีความพึงพอใจในระดับมาก

ด้านอาจารย์ผู้สอนที่นักศึกษาพยาบาลมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{x}=3.81$, SD= 0.63) ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อมรรัตน์ เสตสุวรรณ และอรชร ศรีโหล้ว (2556) ที่ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2556 ต่อคุณภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช พบว่านักศึกษาพยาบาลมีความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตรด้านอาจารย์ผู้สอนมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x}=4.81$, SD= 0.22) และ Sowan and Jenkins (2013) ที่ได้ศึกษา การออกแบบและการประเมินหลักสูตรพยาบาลที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนโดยใช้วิธีการสอนทางไกล พบว่าความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลต่อคุณภาพหลักสูตรพยาบาล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.14$, SD=0.32) โดยพบว่าด้านอาจารย์ผู้สอน ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาพึงพอใจมากที่สุดคืออาจารย์มีคุณวุฒิและประสบการณ์เหมาะสมกับรายวิชาที่สอนอาจเนื่องมาจาก สภาการพยาบาลได้กำหนดคุณสมบัติของอาจารย์พยาบาลในสถานศึกษาการพยาบาลไว้อย่างชัดเจน ซึ่งประกอบไปด้วยต้องมีใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลชั้นหนึ่งหรือการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททางการพยาบาลหรือสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพที่เกี่ยวข้อง มีประสบการณ์ด้านการปฏิบัติการพยาบาลไม่น้อยกว่า 2 ปีและมีประสบการณ์ด้านการสอน เป็นต้น ซึ่งอาจารย์ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิส่วนใหญ่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์สภาการพยาบาล จึงมีความรู้ความสามารถในการให้การพยาบาลตามสาขาต่าง ๆ ที่เชี่ยวชาญ สามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักศึกษาพยาบาลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติได้

ด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรได้พัฒนาผู้เรียน ($\bar{x}=3.76$, SD= 0.61) พบว่าด้านคุณธรรม จริยธรรมมีความพึงพอใจมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของ อมรรัตน์ เสตสุวรรณ และอรชร ศรีโหล้ว (2556) ที่พบว่านักศึกษาพยาบาลมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.80$, SD=0.26) และสอดคล้องกับเจียงคำ กังวลและนิตยา สุขแสน (2557) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนกับผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของนักศึกษาพยาบาลทหารอากาศ ชั้นปีที่ 3 พบว่าผลการเรียนรู้ตามกรอบคุณวุฒิมาตรฐานระดับอุดมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.84$, SD= 0.41) โดยพบว่าด้านคุณธรรม จริยธรรมมากที่สุด ซึ่งคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษาควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนและสอดแทรกจริยธรรมในขณะที่มีการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้

นักศึกษาพยาบาลมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา เช่น การจัดงานตามวันสำคัญต่าง ๆ ร่วมกับมหาวิทยาลัย จึงทำให้นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากในด้านนี้

ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ นักศึกษาพยาบาลมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{x}=3.71, SD=0.82$) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา Papastavrou, Dimitriadou, Tsangari and Andreou (2016) ที่ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ พบว่านักศึกษามีความพอใจกับสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ทางคลินิก ได้แก่ บรรยากาศการสอน สถานที่ในการพยาบาล เป็นต้น สอดคล้องกับการศึกษาของ สมใจ วิจิตรกุล, สุวรรณ เจริญสุขงษ์ และประทุมทิพย์ สุขราชภูรี (2557) พบว่าสภาพแวดล้อมในสถาบันการศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความสุขในการเรียนรู้และจากการประเมินสภาพแวดล้อมในสถาบันการศึกษาทุกด้านอยู่ในระดับมากในแต่ละสถานที่ซึ่งมีจำนวนทรัพยากรที่มีปริมาณไม่เท่ากัน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิมีแหล่งฝึกปฏิบัติที่ดี และมีปริมาณที่เพียงพอ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ได้มีการพัฒนาและเตรียมให้พร้อมใช้ และจัดหาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ทั้งนี้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ เช่น อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ อาคารสถานที่ฝึกปฏิบัติการพยาบาลซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ นักศึกษาพยาบาลจึงมีความพึงพอใจในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ kakim (2014) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับสาขาวิชาพยาบาลพบว่ามีความพึงพอใจน้อยในด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ สถานที่ปฏิบัติการพยาบาลบนคลินิก เป็นต้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมในการเรียนและสถานที่ใช้ฝึกปฏิบัติการพยาบาลมีบริบททางด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ อิทธิพลทางด้านเทคโนโลยีที่แตกต่างกัน จึงทำให้ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลในแต่ละที่ไม่เหมือนกันได้

ด้านหลักสูตรพบว่านักศึกษาพยาบาลมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{x}=3.59, SD=0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานมาก สอดคล้องกับการศึกษาของอมรรัตน์ เสตสุวรรณ และอรชร ศรีไหลวน (2556) และ Sowan and Jenkins (2013) ที่พบว่านักศึกษาพยาบาลมีความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับการศึกษาของ Schnetter et al. (2014) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสำหรับโปรแกรมการพยาบาลบนเว็บ พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุด อาจเนื่องมาจากหลักสูตรพยาบาลศาสตร์เป็นหลักสูตรปรับปรุงปี พ.ศ.2556 ซึ่งมีความชัดเจนและเป็นหลักสูตรที่ผ่านการรับรองจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสภาการพยาบาลเป็นที่เรียบร้อยแล้วจึงทำให้นักศึกษามีความเชื่อมั่นต่อหลักสูตร รวมถึงนักศึกษาพยาบาลได้ศึกษาตลอดหลักสูตรซึ่งใกล้จะสำเร็จการศึกษาแล้ว ดังนั้นนักศึกษาพยาบาลจึงมีความพึงพอใจในระดับมาก

ด้านการจัดการเรียนการสอนนักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{x}=3.57, SD=0.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าวิธีการสอนส่งเสริมให้นักศึกษาได้ประยุกต์แนวคิดศาสตร์ทางวิชาชีพหรือศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการเรียนรู้ในระดับมาก ($\bar{x}=3.79, SD=0.67$) สอดคล้องกับการศึกษาของ มุกดา หนูยศรี (2555) พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อเอกสารการสอนโดยภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านเนื้อหาที่มีความทันสมัย กระชับและชัดเจน สอดคล้องกับการศึกษาของอมรรัตน์ เสตสุวรรณ และอรชร ศรีไหลวน (2556) ที่พบว่านักศึกษาพยาบาลมีความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนการสอนในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.81, SD=0.18$) เนื่องมาจากหลักสูตรการศึกษาของพยาบาลมีทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติและมีมาตรฐานและมีวิธีการสอนที่หลากหลายจึงอาจทำให้นักศึกษาสนใจ และมีความไว้วางใจในกระบวนการจัดการเรียนการสอน นักศึกษาพยาบาลจึงมีความพึงพอใจในระดับมาก

ด้านการวัดประเมินผลนักศึกษาพยาบาลมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{x}=3.50$, $SD=0.64$) สอดคล้อง อมรัตน์ เสดสุวรรณ และอรชร ศรีไทรล้วน (2556) ที่พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเขียนการสอนของคณะพยาบาลได้ระบุวิธีการวัดและการประเมินผลรายวิชาโดยผ่าน คณะกรรมการประจำหลักสูตร และนักศึกษาพยาบาลอยากให้มีการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีความชัดเจนมากขึ้นและอยากให้ปฏิทินการศึกษาชัดเจนมากขึ้น และหมวดศึกษาเสริมมีจำกัด จึงทำให้ไม่มีความหลากหลายและไม่มีความยืดหยุ่น จึงส่งผลต่อความพึงพอใจในการวัดและการประเมินผลได้

8. ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารและคณะกรรมการบริหารหลักสูตรควรนำข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร และนำองค์ประกอบตามด้านต่าง ๆ มาพัฒนาปรับปรุงให้มีความชัดเจนเพิ่มมากขึ้น เพื่อส่งเสริมให้การผลิตบัณฑิตพยาบาลได้มาตรฐาน บัณฑิตมีความสมบูรณ์ ตอบสนองความต้องการของสังคม
2. ควรมีการพัฒนาด้านการจัดการเรียนและด้านการวัดประเมินผลที่ส่งเสริมด้านการพัฒนาผู้เรียน การมีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อการเรียนรู้อาจมีส่วนช่วยในการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาในทุกด้านเพิ่มมากขึ้น

9. บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ กมลรัตน์ เทอร์เนอร์และคณะ. (2558). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครบุรี. *วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข*. 25(2), 178-192.
- เจียงคำ กังวล และนิตยา สุขแสน. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนกับผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของนักเรียนพยาบาลทหารอากาศ ชั้นปีที่ 3 ในวิชาปฏิบัติการพยาบาลมารดา-ทารกและการผดุงครรภ์. *วารสารพยาบาลศาสตร์*. 6(2), 134-143.
- มุกตา หน้อยศรี. (2555). การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ต่อเนื่อง 2 ปี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่มีต่อคุณภาพสื่อการสอน และการสอนเสริมแบบเข้ม ชุดวิชา 51206 สารสนเทศและการวิจัยทางการพยาบาล. นครบุรี. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงวัฒนธรรม (e-JOD)*. ปีที่ 2 : 2555, 175-194.
- รุ่งนภา จันทรา และอดิญาณ์ ศรีภักดิ์. (2560). ทักษะการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครบุรี. *วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้*. 4, 1, 180-190.
- เขาวลัักษณ์ โพธิ์ดารา. (2554). การจัดการศึกษาทางการพยาบาล : สำหรับนักศึกษา Generation Y. *วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพวิทยาลัยบรมราชชนนีนครบุรี*. 34, 2, 61-69.
- สมใจ วินิจกุล สุวรรณหา และประทุมทิพย์ สุราษฎร์. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถาบันการศึกษา ความสุขในการเรียนรู้ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์กึ่งการบูรณาการ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช. *วารสารกึ่งการบูรณาการ*. 21, ฉบับพิเศษ, 7-24.

- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2557. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- อ้อทิพย์ ราชบุรีนิม และชมพูนุท โกสลากร เพิ่มพูนวิวัฒน์. (2552). แนวโน้มตลาดแรงงานในต่างประเทศ. *วารสารเศรษฐศาสตร์ศรีนครินทรวิโรฒ* . 5, 5,113-120.
- อมรรัตน์ เสตสุวรรณ และอรชร ศรีโหล้ว. (2556). ความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาล ชั้น ปีที่ 4 ปีการศึกษา 2556 ต่อคุณภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช. *วารสารเกื้อการุณย์*. 21, ฉบับพิเศษ, 59-76.
- อรุณรัตน์ คันชา. (2555). ผลกระทบและทางออกของการขาดแคลนกำลังคนทางการพยาบาลในประเทศไทย. *วารสารพยาบาลศาสตร์*. 32 ,1,81-90.
- Kakim, A. (2014). *Nursing students' satisfaction about their field of study*. *Journal of Advances in Medical Education & Professionalism*,2 (2): 82-87.
- Schnetter, V. A., Lacy, D., Jones, M. M., Bakrim, K., Allen, P. E. and O'Neal, C. (2014). *Course development for web-based nursing education programs*. *Nurse Education in Practice*; 14(6): 635-640.
- Papastavrou, E Dimitradou, M and Andreou. (2016). *Nursing students' satisfaction of the clinical learning environment: a research study*. *BMC Nursing*, 15 (44) :1-10.
- Sowan, A. K. and Jenkins, L. S. (2013). *Designing, delivering and evaluating a distance learning nursing course responsive to student's needs*. *International Journal of medical Informatics*, 82 (6) :553-564.